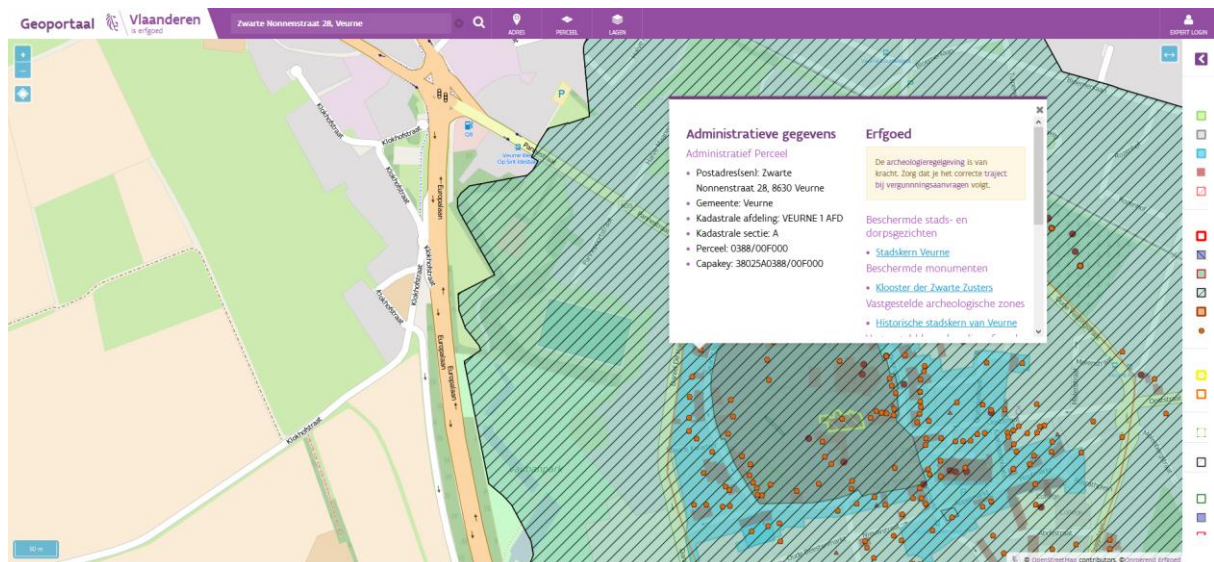

Opzoeking dd 22/08/2016

Beschermde stads- en dorpsgezichten

- [Stadskern Veurne](#)

Beschermde monumenten

- [Klooster der Zwarte Zusters](#)

Vastgestelde archeologische zones

- [Historische stadskern van Veurne](#)

Vastgesteld bouwkundig erfgoed - relict

- [Klooster der Zwarte Zusters](#)

UNESCO werelderfgoed buffers

- UNESCO bufferzone (025)

Inventaris archeologische zones

- [Historische stadskern van Veurne](#)

Inventaris bouwkundig erfgoed - relict

- [Klooster der Zwarte Zusters](#)

De verkoper wijst de koper op het feit dat het pand de status heeft van beschermd monument en verwijst naar de rechtsgevolgen die terug te vinden zijn in hoofdstuk 6 van het Decreet Onroerend Erfgoed.

De koper wordt eveneens gewezen op de rechtsgevolgen van de inventarisatie die terug te vinden zijn in hoofdstuk 4 van het Decreet Onroerend Erfgoed.

Klooster der Zwarte Zusters

inventaris bouwkundig erfgoed \ bouwkundig relict

ID: 16908

URI: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/16908>

[Alle foto's](#)

Locatie

Provincie	West-Vlaanderen
Gemeente	Veurne
Deelgemeente	Veurne
Straat	Zwarte Nonnenstraat
Locatie	Zwarte Nonnenstraat 28, Veurne (West-Vlaanderen)
Status	Bewaard

Administratieve gegevens

Gebeurtenissen	- Actualisatie Veurne (actualisaties: 18-06-2008 - 04-07-2008). - Adrescontrole Veurne (adrescontroles: 06-11-2007 - 06-11-2007). - Inventarisatie Veurne (geografische inventarisatie: 01-01-1982 - 28-05-1982).
-----------------------	---

Juridische gevolgen

Op dit moment is dit object **beschermd** en **vastgesteld**.

is vastgesteld als **bouwkundig erfgoed** *Klooster der Zwarte Zusters*

Deze vaststelling **is geldig** sinds 05-10-2009. ([Vaststellingsbesluit](#))

is beschermd als **monument** [Klooster der Zwarte Zusters](#)

Deze bescherming **is geldig** sinds 04-06-2004.

is deel van de bescherming als **stads- of dorpsgezicht, intrinsiek** [Stadskern Veurne](#)

Deze bescherming **is geldig** sinds 09-06-1995.

Beknopte karakterisering

Typologie	heiligenbeelden , kapellen (gebouwen en structuren) , kloosters , lagere scholen , omheiningsmuren , rusthuizen , weeshuizen , ziekenhuizen
Stijl	regionalisme
Datering	eerste kwart 16de eeuw , eerste kwart 18de eeuw , interbellum
Betrokken personen	▪ Lepoudre, H. (Ontwerper)

Beschrijving

Nummer 28. *Klooster der Zwarte Zusters*. Begin XVI, vestiging van het klooster alhier; vergroot in 1521 en 1523 respectievelijk door aankoop van verschillende huizen en stadgrond zogenaamd "*Ouden Zak*". Tot circa 1688, toewijding aan verzorging van zieken, krankzinnigen en weeskinderen; sedert 1640, ook meisjesschool. 1724: wederopbouw van kloosterkapel. 1797: afschaffing van het klooster. 1815: zusters opnieuw verenigd. 1823: oude kloostergebouwen opnieuw betrokken. Thans, toewijding aan bejaardenverzorging cf. nieuwe bouw van zogenaamd "*Tehuis Maria Troost*. aan Daniël De Haenelaan-zijde (nummer 1).

Herstelde kloosterkapel van 1724 ten zuiden van en aanleunend bij wederopgebouwd klooster naar ontwerp van architect H. Lepoudre (Veurne) van 1921 cf. jaarankers in straatgevel; tuinmuren links en rechts aan straatzijde.

Kloostergebouw op rechthoekig grondplan rondom kloosterpand uitziend op binnenkoertje. Baksteenbouw; straatgevel met natuurstenen sokkel. Twee bouwlagen onder zadeldaken (mechanische pannen), behalve kloosterpand van één bouwlaag

Straatgevels: linker lijstgevel via knik overgaand in trapgevel van haakse noordelijke zijvleugel. Imitatieve variatie op de regionale Vlaamse-renaissance-architectuur cf. ontleende patronen: rechthoekige muuropeningen verdiept in geprofileerde korfboogomlijsting op afzaat, gootlijst op kraagstenen, dakvensters met inzwenkende belijning, top-, schouder- en haakse vleugelstukken, geprofileerde schoorstenen met pilastertjes. Houtwerk aansluitend bij traditonele kozijnconstructie cf. houten kruiskozijnen met kleine roedenverdeling op de bovenverdieping. Andere vleugels en kloosterpand in aansluitende bouwtrant.

Kapel. Eenbeukig gebouw van vier traveeën met rechte sluiting. Baksteenbouw. Zadeldak (n ⊥ straat, leien) met achtsijdig, opengewerkt lantaarntorentje.

Straatzijde. Tuitgevel met muurvlechtingen; jaarstenen 1724. Hardstenen sokkel verrijkt met voluten links en rechts van de deur. Korfboogdeur in geblokte en geprofileerde omlijsting tussen geblokte pilasters; gebogen druiplijst met gestrekte uiteinden en pseudo-siervazen van natuursteen (jaren 1920). Erboven, drie beeldnissen (van links naar rechts: Heilige Augustinus, Heilig Hart, Heilige Monica) ingeschreven in geblokte rondboogomlijsting met imposten, kwartholbeloop en afzaat (jaren 1920). Oculus in de geveltop.

Zuidelijke gevel: geprofileerde bakstenen kroonlijst, getoogde vensters in vlakke omlijsting met oren. W.tuitgevel met muurvlechtingen.

Witbepleisterd kapelinterieur met tongewelf. *Mobilair*: kapel: XVII (?) - schilderij "De doornkroning van Christus"; altaar met XVIII - tabernakel.

- S.A.V., nieuw archief, bundel B71-150, nummer 93.
- DE POTTER F., RONSE E., BORRE P., *Geschiedenis der stad en kastelnij van Veurne*, Gent, 1873-1875, II, pagina's 83-89.

Bron: Delepiere A.-M. & Lion M. met medewerking van Huys M. 1982: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie West-Vlaanderen, Arrondissement Veurne*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 8N, Brussel - Gent.

Auteurs: Delepiere, Anne Marie & Lion, Mimi

Relaties

maakt deel uit van [Zwarte Nonnenstraat](#)

Zwarte Nonnenstraat (Veurne)

U kunt deze pagina citeren als:

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016: *Klooster der Zwarte Zusters, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/16908> (geraadpleegd op 23 augustus 2016).

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 10 juni 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse regering van 29 augustus 2003, 24 oktober 2003 en 18 februari 2004;

Gelet op het ministerieel besluit van 15 oktober 2003 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 01 april 2004,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

1. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als **monument**:

De gebouwen, gelegen te

Veurne (Veurne), Noordstraat 23;

bekend ten kadaster:

Veurne, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 206M(DEEL).

De **historische waarde**, in casu de architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

Als zijnde belangrijke materiële en goed bewaarde getuigen van de onderwijsgeschiedenis en het religieuze leven in de stad Veurne tijdens het Ancien Régime. Dit complex omvat het schoolgebouw van de 'Vlaamse Schole' of lager onderwijs (Noordstraat 23) op initiatief van de kasselrij Veurne opgetrokken in 1626-1627 en de oostvleugel van het Oratorianenklooster, dat in 1716-1718 als schoolgebouw geconcipeerd werd. In deze vleugel was de zogenaamde 'latijnse schole' ondergebracht. Het poortgebouwtje, vermoedelijk daterend uit het einde van de 18de eeuw vormt reeds van oudsher de toegang tot het kloostercomplex. De voorgestelde beschermingen sluiten aan op het reeds beschermde pand Noordstraat 21, waar de beide panden historisch en architectonisch één geheel mee vormen.

Deze gebouwen zijn tevens architectuurhistorisch waardevol als zijnde interessante panden respectievelijk teruggaand tot de eerste helft van de 17de, de vroege 18de eeuw en het einde van de 18de eeuw.

2. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als **monument**:

De woonhuizen, gelegen te

Veurne (Veurne), Pannestraat 34-36;

bekend ten kadaster:

Veurne, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 379E(DEEL), 379D(DEEL)..

De **historische waarde**, in casu de architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

Als belangrijk restant van het klooster der Penitenten, zijn deze panden - samen met het huis Zwarte Nonnenstraat, 34 - een document voor de geschiedenis van deze kloosterorde in Vlaanderen en Veurne. De Penitenten waren sinds 1427 actief in de stad Veurne en hielden zich tot 1639 voornamelijk bezig met onderwijs en ziekenzorg. Na vermeld jaar tot aan de Franse Revolutie werden zij een contemplatieve orde.

Het huis bewaart interessante 17de-eeuwse gedeelten zoals de achtergevel, de kelder en de voormalige gastenkamer van het penitentenklooster.

3. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als **monument**:

Het woonhuis, gelegen te

Veurne (Veurne), Zwarte Nonnenstraat 34;

bekend ten kadaster:

Veurne, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 387X(DEEL).

De **historische waarde**, in casu de architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

Als belangrijk restant van het klooster der Penitenten, is dit pand - samen met de gastenkamer - een document voor de geschiedenis van deze kloosterorde in Vlaanderen en Veurne. De Penitenten waren sinds 1427 actief in de stad Veurne en hielden zich tot 1639 voornamelijk bezig met onderwijs en ziekenzorg. Na vermeld jaar tot aan de Franse Revolutie werden zij een contemplatieve orde.

Als zijnde een gaaf bewaard woonhuis, daterend uit het begin van de 17de eeuw. Het betreft een bijzondere kwaliteitsvolle, vertolking van de lokale Vlaamse renaissancestijl die te Veurne werd toegepast in navolging van het stadhuis (1596). Typerend voor deze streekeigen baksteen architectuur zijn de verdiepte en geprofileerde tudorboog- en korfboogomlijstingen en het gebruik van kozijnconstructies in de verdiepte gevelnissen. Het gebruik en het verwerken van geschaafde baksteen voor het gevelparament in het gedeelte rechts getuigt van een doorgedreven vakmanschap en van een streven naar een kwaliteitsvolle afwerking. Het huis bewaart daarenboven de 17de-eeuwse structurele interieurelementen als dakconstructie, balklagen en een deel van de overwelfde pandgang.

4. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als **monument**:

De hoofdvleugel en studie- en slaapzaal van het Bisschoppelijk College der Onbevleete Ontvangenis, gelegen te Veurne (Veurne), Karel Coggelaan 8; bekend ten kadaster: Veurne, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 622D2(DEEL), 622E2.

De **historische waarde**, in casu de architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

Als zijnde belangrijke materiële en goed bewaarde getuigen van de onderwijsgeschiedenis in de stad Veurne. Het bisschoppelijk college, opgericht in ca. 1851, is in feite een voortzetting van de vroegere Latijnse school; een onderwijs traditie die teruggaat tot de 17de eeuw. De hoofdvleugel gedateerd 1891, opgetrokken in de neogotische stijl - een stijl die voornamelijk in katholieke kringen werd geapprecieerd -, is een interessant tijdsdocument. Samen met andere neogotische bouwwerken te Veurne symboliseert dit gebouw het nieuwe impuls dat katholieke vleugel ca. 1880 kreeg; dit elan zal aanhouden tot aan de eerste wereldoorlog. In deze periode welke samen viel met het burgemeesterschap van Daniel de Haene (1885-1912) en de loopbaan van de stadsarchitect Jozef Vinck, kwam de neogotische architectuur te Veurne op gang. Deze stijl kwam voornamelijk tot uiting in de restauraties van belangrijke openbare gebouwen en beperkte mate in de woningbouw. Het betreft een fraai voorbeeld van de neogotiek. Typerend zijn de ritmerende Brugse traveeën, de gekanteelde borstwering en de kruis- en bolkozijnen met boogvelden voorzien van traceerwerk.

De studie- en slaapzaal vertoont een eerder eclectische vormgeving en wordt gekarakteriseerd door een galerij met een tudorboogvormige arcade steunend op gietijzeren zuiltjes.

5. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als **monument**:

Het Klooster der Zwarte Zusters, gelegen te Veurne (Veurne), Zwarte Nonnenstraat 28; bekend ten kadaster: Veurne, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 388G(DEEL).

De **historische waarde**, in casu de architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

Dit klooster is onder meer van belang voor de sociaal-culturele geschiedenis. De orde der Zwarte Zusters speelde reeds sinds het begin van de 16de eeuw een belangrijke maatschappelijke rol in de stad Veurne. Gedurende verscheidende eeuwen stonden de zusters in voor de verzorging van zieken, krankzinnigen en weeskinderen en voor het onderwijs van meisjes. Tot op vandaag houden zij zich voornamelijk bezig met bejaardenzorg. Dit beeldbepalend complex, gelegen in de straatbocht van de Zwarte Nonnenstraat, is architectuurhistorisch interessant. Het bewaart enerzijds een in kern 18de-eeuwse kloosterkapel, - gedateerd 1724. Anderzijds werd het kloostercomplex na de beschadiging tijdens de eerste wereldoorlog herbouwd naar ontwerp van architect Le Poudre (Veurne) in 1921 in een verzorgde historiserende stijl. Het betreft een gaaf bewaard complex welke wordt gekarakteriseerd door de regionale Vlaamse renaissancestijl. Kenmerkend voor deze regionale stijl is het gebruik van gele baksteen in een verzorgd metselwerk. Typerend zijn de geprofileerde korfboog-, rondboog- en tudorboogomlijstingen en het gebruik van kozijnconstructies met kleine roedeverdeling. Dit complex vertoont een eenvoudig en doch gaaf bewaard interieur. Dit wordt onder meer gekarakteriseerd door: het typische grondplan met binnenkoer, waarrond pandgang, welke toegang geeft tot de verschillende ruimtes en tot de kloosterkapel; de behouden materialen zoals de zwart witte marmeren vloerbekleding; de balklaag; de paneeldeuren in vlakke omlijstingen; de geschilderde natuursteenimitatie op de muren, versierd met spreuken en sjablonen in de inkom. Vermeldenswaardig in de kapel zijn de glasramen en het portiekaltaar met tabernakel, de vier kandelaars en het antependium.

Art. 2. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 04-06-2004

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN